

CYNGOR SIR CEREDIGION

Adroddiad i'r:	Cyngor
Dyddiad y cyfarfod:	8 Gorffennaf 2022
Teitl:	Aelodau cyfetholedig i Bwyllgor Trosolwg a Chraffu Cymunedau sy'n Dysgu Cyngor Sir Ceredigion – cynrychiolwyr o blith Rhieni-Lywodraethwyr
Diben yr adroddiad:	Sicrhau y gwneir penodiadau priodol i'r Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Cymunedau sy'n Dysgu
Er:	Penderfyniad
Portffolio Cabinet	Y Cyngorydd Bryan Davies
Portffolio ac Aelod Cabinet:	Arweinydd y Cyngor dros y Gwasanaethau Democraidd, Polisi, Perfformiad a Phartneriaethau

Yn unol â Chyfansoddiad y Cyngor mae angen dau gynrychiolydd o blith y Rhieni Lywodraethwyr sydd yn gwasanaethu ar Gyrrff Llywodraethol Ysgolion ar hyn o bryd i wasanaethu yn aelodau cyfetholedig â hawliau pleidleisio ar Bwyllgor Trosolwg a Chraffu Cymunedau sy'n Dysgu. Mae angen un cynrychiolydd o'r sector cynradd ac un cynrychiolydd o'r sector uwchradd.

Bydd y penodiad am dymor o bum mlynedd o'r diwrnod y penodir unigolyn neu hyd nes y bydd ei gyfnod o fod yn rhiant lywodraethwr yn dod i ben neu hyd nes y bydd yr unigolyn yn ymddiswyddo o'r Pwyllgor.

Cynhaliwyd ymarfer recriwtio yn ystod mis Mai 2022. Mae Atodiad A yn amlinellu disgrifiad o'r rôl. Y ddau ymgeisydd llwyddiannus oedd:

- Cathryn A. Charnell-White (sector cynradd)
- Jonny Huw Greatrex (sector uwchradd)

Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol:	A gwblhawyd Asesiad Effaith Integredig? Os naddo, nodwch pam	Nid yw'n berthnasol – nid yw hwn yn newid polisi nac yn newid gwasanaeth.
	Crynodeb:	
	Hirdymor:	Amherthnasol
	Cydweithio:	Amherthnasol
	Cynnwys:	Amherthnasol
	Atal:	Amherthnasol
	Integreiddio:	Amherthnasol
Argymhelliad/Argymhellion:	Argymhellir bod y Cyngor yn penderfynu cymeradwyo penodiad yr aelodau cyfetholedig canlynol i'r Pwyllgor	

Trosolwg a Chraffu Cymunedau sy'n Dysgu o 7 Gorffennaf 2022 ymlaen, am gyfnod o 5 mlynedd:

- **Cathryn A. Charnell-White (sector cynradd)**
- **Jonny Huw Greatrex (sector uwchradd)**

Rhesymau dros y penderfyniad:

Mae'r argymhellion yn angenrheidiol, er mwyn sicrhau bod y penodiadau priodol wedi'u gwneud, yn unol â'r ddeddfwriaeth berthnasol a'r Cyfansoddiad.

Trosolwg a Chraffu: Fframwaith Polisi:

Amherthnasol
Cyfansoddiad y Cyngor

Blaenoriaethau Corfforaethol:

Mae'n cynorthwyo'r Cyngor i gyflawni ei Flaenoriaethau Corfforaethol:

- Hybu'r Economi
- Buddsoddi yn Nyfodol y Bobl
- Galluogi Cynderthedd Unigolion a Theuluoedd

Goblygiadau Cyllid a Chaffael:

Dim

Goblygiadau Cyfreithiol:

Heb y penderfyniad hwn, ni fydd y Cyngor yn cydymffurfio â gofynion deddfwriaethol

Goblygiadau Staffio:

Dim

Goblygiadau Eiddo/Asedau:

Dim

Risg(iau):

Dim

Pwerau Statudol:

Adran 499 Deddf Addysg 1996
Atodlen 1 Deddf Llywodraeth Leol 2000

Papurau Cefndir:

Dim

Atodiadau:

Atodiad A – Disgrifiad Rôl

Swyddog Arweiniol Corfforaethol:

Lowri Edwards
Swyddog Arweiniol Corfforaethol: Gwasanaethau Democrataidd

Swyddog Adrodd:

Lisa Evans
Swyddog Craffu a Safonau

Dyddiad:

13/6/22

Cyngor Sir
CEREDIGION
County Council

PWYLLGOR TROSOLWG A CHRAFFU CYMUNEDAU SY'N DYSGU AELODAU CYFETHOLEDIG: RHIANT-LYWODRAETHWYR

DISGRIFIAD O'R RÔL

Yn gyffredinol, dylai Aelodau Cyfetholedig y Pwyllgorau Trosolwg a Chraffu:

- Fedru cynrychioli buddiannau'r bobl sy'n derbyn gwasanaethau y mae cyrff gwasanaeth cyhoeddus yn eu darparu neu'u comisiynu; a/neu
- Fedru cyfrannu gwybodaeth neu sgiliau arbenigol fel y gellir craffu ar y materion dan sylw yn drylwyr ac yn wrthrychol; a/neu
- Fod yn byw neu'n gweithio yn y Sir.

Mae aelod cyfetholedig yn rhywun (heblaw Cynghorydd) sy'n aelod o'r pwyllgor ac yn cymryd rhan weithredol a chyflawn yng ngwaith y Pwyllgor. Fel aelod o'r Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Cymunedau sy'n Dysgu byddwch â'r hawl i bleidleisio ar faterion sydd a wnelont ag addysg.

Mae'r Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Cymunedau sy'n Dysgu yn ymdrin â materion addysg, ysgolion a dysgu gydol oes. Mae'r Pwyllgor:

- yn cyfrannu at y drefn o lunio strategaethau a pholisïau'r Cyngor drwy eu hystyried cyn i'r Cabinet a'r Cyngor eu mabwysiadu
- yn craffu ar waith a phenderfyniadau'r Cabinet ym maes addysg.

Fe gewch chi fwy o wybodaeth ynglŷn â Throsolwg a Chraffu yma:
<http://www.ceredigion.gov.uk/Cymraeg/Eich-Cyngor/Cynghorwyr-a-Phwyllgorau/Trosolwg-a-Chraffu/Pages/default.aspx>.

SWYDDOGAETHAU ALLWEDDOL

- Sicrhau y caiff anghenion defnyddwyr gwasanaethau a dinasyddion, eu safbwyntiau a'u profiadau eu cynrychioli yng ngwaith y Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Cymunedau sy'n Dysgu fel y gellir gwella gwasanaethau lleol;
- Codi llais ar ran rhieni yn yr ardal heb berthyn i unrhyw blaid wleidyddol; mynegi i'r Cyngor y materion pennaf ym myd addysg sy'n pryderu rhieni disgyblion sy'n mynychu ysgolion a ariennir gan y Cyngor;

- Meithrin cyswllt â'r aelod arall sy'n cynrychioli rhieni-lywodraethwyr ar y Pwyllgor;
- Cyfrannu gwybodaeth a/neu sgiliau arbenigol i'r broses Graffu, a/neu gyflwyno elfen o herio o'r tu allan drwy gynrychioli'r cyhoedd;
- Meithrin diddordeb yn y Pwyllgor, y Ffrydiau Gwaith a'r Grwpiau Gorchwyl a Gorffen, bod yn bresennol yn y cyfarfodydd a chyfrannu;
- Adrodd yn ôl i rieni ynglŷn â thrafodaethau a phenderfyniadau'r Pwyllgor (gan ystyried a pharchu cyfrinachedd pan fydd hynny'n briodol);
- Meithrin perthynas dda ag aelodau eraill o'r Pwyllgor a Swyddogion;
- Cydymffurfio â'r rhannau perthnasol o Gyfansoddiad y Cyngor o ran rheolau a gweithdrefnau cyfarfodydd Pwyllgorau Trosolwg a Chraffu, a'r Côt Ymddygiad;
- Ceisio hybu ymwybyddiaeth, dealltwriaeth a diddordeb yng ngwaith y Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Cymunedau sy'n Dysgu bob amser.

CYFRIFOLDEBAU ALLWEDDOL

Bydd disgwyl i Aelodau Cyfetholedig fod yn bresennol mewn o leiaf pedwar cyfarfod o'r Pwyllgor bob blwyddyn.

Fel arfer mae'r Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Cymunedau sy'n Dysgu'n cwrdd chwe gwaith y flwyddyn am 9.30a.m./10a.m. o bell trwy fideo-gynhedledda neu yn Siambr y Cyngor, Neuadd Cyngor Ceredigion, Penmorfa, Aberaeron yn ystod yr wythnos waith (gallwch weld amserlen gyfarfodydd yma:

[Cyngor Sir Ceredigion Browse meetings - Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Cymunedau sy'n Dysgu](#)

CYFRIFOLDEBAU

- Bod yn bresennol mewn cyfarfodydd ffurfiol o'r Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Cymunedau sy'n Dysgu y cawsoch eich penodi iddo;
- Bod yn bresennol mewn cyfarfodydd ychwanegol a sesiynau casglu tystiolaeth, gan gynnwys cyfarfodydd Ffrydiau Gwaith, Grwpiau Gorchwyl a Gorffen ac ymweliadau safle;
- Paratoi ar gyfer pob cyfarfod drwy ddarllen yr agenda a'r papurau ac unrhyw wybodaeth ychwanegol fel eich bod yn gyfarwydd â'r materion dan sylw. Cyn y cyfarfod, ystyried pa gwestiynau yr hoffech chi ofyn i'r Aelod Cabinet, Swyddogion ac yn y blaen;

- Yn y cyfarfodydd bydd arnoch angen gwrando'n astud, gofyn cwestiynau mewn modd nad yw'n barnu, parchu cyfrinachedd a helpu'r Pwyllgor i lunio argymhellion ymarferol ar gyfer gwella gwasanaethau;
- Herio perfformiad y gwasanaethau o safbwynt pobl leol;
- Cyfrannu at ddatblygiad y Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Cymunedau sy'n Dysgu;
- Cymryd rhan mewn unrhyw hyfforddiant, sesiynau datblygu a gweithdai eraill er mwyn meithrin eich dealltwriaeth o flaenoriaethau allweddol a chynlluniau'r Gwasanaethau Dysgu;
- Dilyn y datblygiadau diweddaraf o ran y materion allweddol hynny sydd o fewn cylch gwaith y Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Cymunedau sy'n Dysgu, a'u cadw mewn cof wrth graffu ar wasanaethau a llunio argymhellion ar gyfer gwella;
- Cyfrannu at sicrhau proses benderfynu agored, atebol a thryloyw yng Nghyngor Sir Ceredigion.

RHINWEDDAU SY'N OFYNNOL

- Medru cyfrannu at waith y Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Cymunedau sy'n Dysgu yn gyffredinol drwy ddadlau achosion, cyfrannu gwybodaeth leol ac esbonio materion sy'n peri pryder i bobl leol;
- Diddordeb brwd a gwirioneddol mewn gwella gwasanaethau cyhoeddus er lles pobl leol;
- Medru cyfathrebu'n effeithiol a meithrin cysylltiadau da ag aelodau eraill a swyddogion;
- Parch at gyfrinachedd;
- Medru ymdrin â materion sensitif mewn modd diplomatig;
- Parchu safbwyntiau pobl eraill ac ystyried materion yn deg a heb farnu;
- Medru datrys problemau ac ymchwilio i ddulliau newydd o weithio a fydd yn gwella gwasanaethau;
- Diddordeb mewn llywodraeth leol, ac yn enwedig addysg;
- Ymwybyddiaeth o'r blaenoriaethau pennaf yn y Sir, a'r amrywiaeth o asiantaethau sy'n darparu gwasanaethau i bobl leol (gan gynnwys y sectorau preifat a gwirfoddol).
- Angen llawer iawn o sensitifrwydd a phwyll.

- Medru bod yn bresennol yng nghyfarfodydd y Pwyllgor, a gynhelir fel arfer yn y bore.

HAWLIAU PLEIDLEISIO

Mae'r Aelodau Cyfetholedig statudol ar y Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Cymunedau sy'n Dysgu yn meddu ar hawliau i bleidleisio ar faterion sydd a wnelont ag addysg.

TÂL

Telir y swm sydd wedi'i bennu gan Banel Annibynnol Cymru ar Gydabyddiaeth Ariannol. Yn 2022/23, y tâl am ddiwrnod (dros bedair awr) yw £210, a thelir £105 am hanner diwrnod (hyd at bedair awr). Telir costau teithio ar gyfradd o 45c y filltir.

CYFNOD YN Y SWYDD

Rhagwelir y byddwch yn aelod o'r Pwyllgor am gyfnod o pump blynedd ar ôl cael eich penodi.

CYMHWYSTER

Nid yw'r bobl ganlynol yn gymwys i gynrychioli rhieni-lywodraethwyr ar y Pwyllgor:

- Rhywun sy'n gweithio yng Ngwasanaethau Dysgu Cyngor Sir Ceredigion;
- Rhywun sy'n gweithio mewn ysgol a ariennir gan Gyngor Sir Ceredigion (gan gynnwys athrawon ac aelodau eraill o staff);
- Cynghorwyr Sir Ceredigion;
- Rhywun sydd eisoes yn cynrychioli rhieni-lywodraethwyr gyda Chyngor Sir Ceredigion neu awdurdod arall, os byddai cyfnod y swydd yn gorgyffwrdd â chyfnod y swydd hon.

GWEITHDREFN

- Cyn ichi ddechrau fel aelod cyfetholedig, bydd arnoch angen llofnodi'r Côt Ymddygiad i Aelodau:
- [Y Cod - Cyngor Sir Ceredigion](#)
- Bydd arnoch angen llenwi ffurflen Cofrestru Buddiannau hefyd

- Mae'n rhaid i bob aelod cyfetholedig gydymffurfio â Chyfansoddiad y Cyngor o ran y rheolau a'r gweithdrefnau ar gyfer Pwyllgorau Trosolwg a Chraffu:
[Cyfansoddiad y Cyngor - Cyngor Sir Ceredigion](#)
-
- Efallai y bydd arnoch angen datgelu buddiannau personol neu fuddiannau sy'n rhagfarnu mewn cysylltiad â rhai eitemau ar agendâu cyfarfodydd y Pwyllgor.

